

MASTERCLASS TONGVVISSEN

Tongvissen roept beelden op van een sfeervolle nachtvisserij op zomerse, Zeeuwse stranden. Dat is echter niet de enige manier om de tong aan de vinnen te komen. Bert Heukels vist in en rondom de Rotterdamse havens op tong. Daar liggen tot ver voorbij de Beneluxtunnel prima tongstekken. Ondanks – of misschien wel dankzij – het gegeven dat dit tientallen kilometers landinwaarts is.

TEKST JEROEN SCHOONDERGANG FOTOGRAFIE BRAM BOKKERS

De visstek bij Hoogvliet voelt onwerkelijk aan. Dat zou voor iedere soort visserij gelden, maar zeker voor een die je met nachtelijke stranden associeert. Achter Bert doemen de voor de Botlek typerende buizen en tanks van een grote raffinaderij op, voor hem ligt de Oude Maas. De omgeving mag er dan erg industrieel en volgebouwd uitzien, het water heeft toch een visserige aantrekkingskracht. Er staat een mooi stroompje, dat hier en daar opzij wordt geduwd door een zijkanaal. Meeuwen houden het water scherp in de gaten. “Je ziet hier ’s ochtends soms enorme scholen jagende

vis”, verklaart Bert als hij zijn spullen uitlaadt op een plek waar zoet en zout elkaar ontmoeten – een slordige 20 km landinwaarts vanaf de Pier van Hoek van Holland gezien. De stek valt onder de categorie ‘binnenwater’, dus de VISpas is hier vereist. “Je kunt hier roofblei, snoekbaars en baars vangen, maar ook zeebaars en makreel. Af en toe zwemmen hier zelfs zeehonden voorbij.”

BODEMBEWONERS

Geen van de zoetwatersoorten hebben vandaag ook maar iets te vrezen van Bert. Die heeft het voorzien op een zoute bodembewoner: de tong. “Dit gebied is geweldig voor prak-

tisch iedere zeevissoort die je in Nederland kunt vangen. In de zomer heb je een geweldige visserij op platvis en later in het jaar kun je hier tegen het talud hele mooie gullen vangen. Verder zit er zeebaars, fint en makreel. Voor elk wat wils dus.” Maar vandaag staat de tong centraal. Bert heeft er het volste vertrouwen in dat er een visje boven komt. “Er zit op dit moment veel vis”, zegt hij bovenaan de steile oever van basaltblokken. “Op deze plekken kan iedereen dan een visje vangen; of je nu een beginner bent of een gevorderde zeevisser.”

JUISTE PLEK EN TIJD

Ook als het om recreatief vissen gaat, valt er veel te leren van topwedstrijdvisser als Bert. Dat blijkt wel wanneer de achterklep

van zijn auto opengaat. Dit is duidelijk een visser die zijn spullen prima op orde heeft. Haken, molenspoelen, spoelen met hoofd- en onderlijn, afhouders, kralen, lood en al het andere spul, liggen keurig gesorteerd in bakken in de auto. Hoewel hij genoeg materialen aan boord heeft om een kleine hengelsportzaak te beginnen, zit het geheim van deze visserij hem niet in een ingewikkelde montage. “De juiste plek op het juiste gedeelte van het tij is belang-

Zeepijlen, zagers en Franse tappen zijn alle drie toppertjes voor Solea solea.

Het is een misverstand dat tong alleen vanaf de stranden te vangen is. De Botlek bij Pernis en Hoogvliet is een echte topstek!

rijker”, meent Bert. “Twee uur voor hoog water is perfect om te beginnen. Dan pak je het laatste stukje opkomend tij en vis je het afgaande tij uit.”

SNELLE MOLEN

Tegen de auto staan twee strandstokken van vijf meter lang geleund. Bert kiest voor vrij zachte hengels (Spro FFWD S10) die licht van gewicht zijn en prettig in de hand liggen. Bovendien hebben deze stokken een gevoelige top waarop je zelfs de kleinste aanbeet nog kunt zien. Hij schroeft op beide hengels een stevige molen in het 10.000-formaat met een brede spoel en hoge inhaalsnelheid. Die snelheid is belangrijk, want er zweeft zeker in de zomer en nazomer nogal wat plantaardig materiaal door het water. Snel binnendraaien en regelmatig controleren of je lijn niet vol zit met het zogenaamde ‘apenhaar’ is dus geen overbodige luxe.

NET IETS ANDERS

Op de spoelen van beide molens zitten wel verschillende lijnen. De eerste hengel heeft 40/00 nylon als hoofd- en onderlijn. De andere hengel is iets subtieler opgetuigd, waarbij de hoofdlijn van 35/00 nylon is voorzien van een voorslag van dyneema. “Als je met twee hengels vist, is het goed om ze net iets anders op te tuigen”, zegt Bert. “Soms maken kleine details het

Grote molens met hoge inhaalsnelheid zijn een must.

verschil. Als het ene systeem beter blijkt te vangen dan het andere, kun je met die andere hengel alsnog overschakelen. Op deze stek vis ik liever met een montage die geheel uit nylon bestaat, maar het kan geen kwaad om ook iets anders te proberen.”

RUSTIG AAN

Afgezien van de verschillen in lijnkeuze, is de verdere montage op beide hengels identiek. Het valt daarbij op dat die uitblinkt in eenvoud. De onderlijn met drie stalen afhouders is vrij standaard, zij het dat de stalen afhouder tussen twee

wartels en kralen de ruimte heeft om wat te bewegen. Als aaslijn kiest Bert voor stug

nylon. “Voor platvis moet je geen aasaanbieding hebben waarbij je zager of pier alle kanten op dwarrelt. Het aas moet rustig op de bodem liggen, zodat de tong de tijd krijgt om het naar binnen te werken.” Vandaar dat Bert stevast kiest voor een ankerlood van 210 gram. “Je komt met lichter lood meestal ook wel weg. Maar met dit gewicht weet ik in ieder geval altijd zeker dat mijn montage blijft liggen en ik op de juiste plek vis.”

STUKJE NYLON

De haak is een simpele platvis-haak van het Aberdeen-type, maatje 6. Daarop rijgt Bert het liefste een malse kweekzager. “De zager is wat mij betreft hét aas voor Solea solea. Maar af en toe varieer ik wel in wat ik op de haak prik. Daarom heb ik ook gestoken zeepijlen bij me en Franse tappen. Het loont soms om een cocktail

van aassoorten aan te bieden.” De haakknoop ziet er met een lang afgeknipt einde wat slordig uit. Daar heeft Bert echter een steengoede reden voor. “Als

er een flink stroompje staat, houdt dat eindje nylon het aas op de haak. Daarbij laat ik altijd een stukje zager onder de haak bungelen. Dat breekt met werpen meestal af en komt in de buurt van het lood in het water terecht. Het stukje zager verspreidt een geurspoor en oefent extra aantrekkingskracht uit op de vis.”

BOT

Of het door het afgebroken stukje zager komt weten we niet, maar al een paar minuten nadat Bert zijn lijn heeft strak gedraaid verraadt een tik op hengeltop de eerste vis. “Dat is geen tong”, zegt Bert resoluut. “Het is een erg voorzichtig tikje. Daarom denk ik eerder aan een bot.” Zijn voor gevoel wordt bevestigd als onder een prui van apenhaar een hele dikke bot tevoorschijn komt. Balancerend op de spekgladde basaltstenen, onthaakt Bert de vis. “Van dit formaat pak je ze wel vaker op deze stekken.” Een paar minuten na het ingooien blijkt dat hij niet heeft gelogen. Een tweede dikke bot van ruim veertig centimeter komt binnen handbereik. “Mooie vissen, maar niet precies wat ik in gedachten had.”

WAARZEGGER

Als het afgaande tij volop stroomt, blijkt dat de stek is geannexeerd door bot. Een aantal fraaie vissen pakt de zagers en de cocktail van zager

Rond de Botlekbrug kun je op diverse plekken prima direct langs de Oude Maas parkeren.

en tap die Bert ze voorschotelt. Dan valt de lijn ineens slap en meldt zich een andere vissoort. “Als dat gebeurt in deze stroom, weet ik wel wat er aan de hand is”, zegt Bert geheimzinnig. “Het zou me niet verbazen als er een paling aanzit.” De vis verzet zich stevig en trekt de zachte strandhengel flink krom. Een behoorlijk eindje uit de kant laat de kronkelende tegenstander zich al zien. Inderdaad: een paling. Het lijkt erop dat Bert vandaag over voorspellen de gaven beschikt. Daar zou hij meer mee moeten doen, voegt uw verslaggever hem met een knipoog toe.

ZEEHOND

Het loopt lekker, maar toch is Bert niet helemaal tevreden. Hij komt immers voor tong en die hebben zich nog niet laten zien. “We pakken onze spullen in en proberen het iets verder op een andere plek. Mijn gevoel zegt me dat we het hier niet gaan meemaken.” Op de tweede stek van de dag ontmoeten twee scheepvaartkanalen elkaar. Ook maken de schepen gebruik van de ruimte op dit stuk om er te keren. Het is er dus druk, maar ook erg diep vlak onder de kant. Vooral die diepte wekt vertrouwen bij Bert. “Normaal pakken we altijd wel een tongetje op de vorige stek. Nu moeten

we iets anders proberen en is het tijd voor plan B.” Dat ook hier vis zit, wordt al duidelijk voordat het aas nog maar in het water ligt. Midden tussen de drukke scheepvaart steekt een zeehond zijn kop omhoog. “Die drukte nemen de zeehonden voor lief, omdat ze hier een gedekte tafel vinden.”

TOCH NOG TONG

Terwijl Bert een tweede hengel klaarmaakt, ziet hij de eerste een vervaarlijke zwieper maken. Even zit hij vast aan iets zwaars. Dan veert de hengeltop terug. “Dat was dus een dikke tong. En waar er eentje zit, volgen er meer.” Kort na de eerste misser, haakt hij de eerste tong – en die blijft gelukkig wel hangen. De vis trekt de hengel flink krom. “Ze spannen hun lichaam als een zeil in de stroom. Als je een hele dikke haakt, ben je echt wel even bezig.” Met de eerste tong binnen kijkt Bert even om zich heen. “Het blijft toch bijzonder dat je middenin deze drukte zulke prachtige vissen kunt vangen.” Terwijl Bert het laatste mooie stukje afgaand tij uitvist, weet hij nog een paar tongen te haken. Hij heeft tong gezocht en gevonden. Te midden van de drukte van industrie en scheepvaart blijkt een prachtige visserij mogelijk.

TONGTIPS VAN BERT

In tegenstelling tot de strandvisserij hoef je voor tong in het Rotterdamse havengebied (Nieuwe Waterweg, Oude Maas en Nieuwe Maas) niet bij nacht en ontij op pad. Kies wél een moment op de dag waarop je van hoog water naar laag water vist.

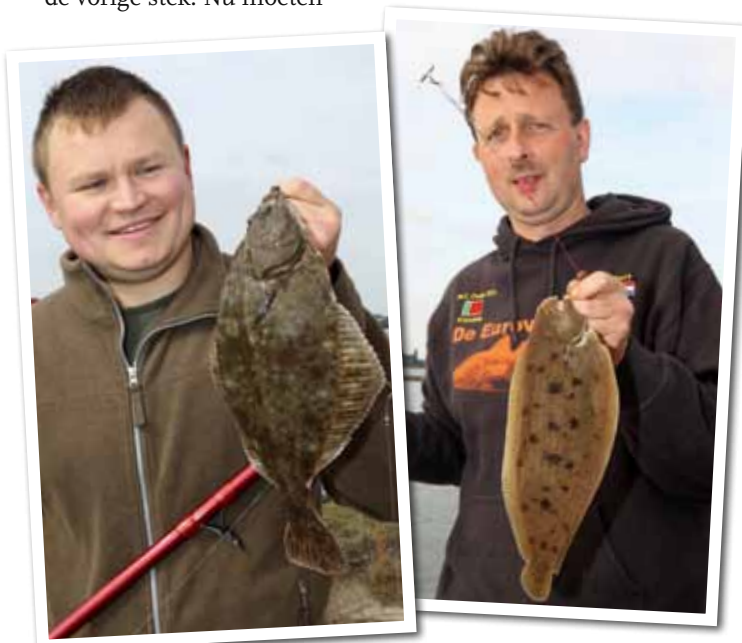
Houd je montage simpel: Een stevige nylon hoofd- en onderlijn en een metalen afhouder met een stijve aaslijn. Kies het ankerlood aan de forse kant. Dan weet je dat het aas op de juiste plek blijft liggen.

Knip de haakknoop wat langer af dan dat je normaal gesproken zou doen. Het eindje nylon fungeert als ‘weerhaak’ die het aas vasthoudt als je dit eroverheen schuift.

Bij een aantal stekken moet je de basalten oever op om te werpen en vis te landen. Houd daar rekening mee bij het kiezen van je schoeisel. Begroeide basaltblokken zijn spekglad. Let ook op de scheepvaart. De zuiging van een tanker of containerschip zorgt voor een enorme waterverplaatsing en kan een oever ineens volledig blank zetten.

Naast tong vang je hier 's zomers ook bot, zeebaars en paling, en 's winters gul en wijting. Ook roofblei, baars en snoekbaars behoren hier tot de mogelijkheden.